

SALUT DIA MUNDIAL

L'Arnau atén 1.300 visites a l'any de pacients amb epilèpsia

Un desordre neurològic que pot aparèixer en qualsevol moment de la vida

LEIDA | El Servei de Neurologia de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida va atendre l'any passat un total de 1.309 visites de pacients amb epilèpsia (364 primeres visites i 945 de successives). Es tracta d'un desordre neurològic que es caracteritza per crisis epilèptiques recurrents i les conseqüències neurobiològiques, cognitives, psicològiques i socials que se'n poden derivar. Juntament amb el Servei de Neurofisiologia, es fan una mitjana de 1.350 electroencefalogrames cada any.

L'epilèpsia, el Dia Mundial de la qual es va celebrar ahir, afecta 400.000 persones a l'Estat i cada any se'n diagnostiquen 20.000 casos nous. Pot aparèixer en qualsevol moment de la vida i les seues manifestacions són variades. Caure a terra, patir moviments convulsius i treure escuma per la boca només són les manifestacions més greus. Molts afectats mai no presentaran convulsions i poden tenir episodis d'alteració de la consciència durant els quals fan actes motors automàtics mentre que d'altres presenten espasmes als braços. Així mateix, hi ha nens amb episodis d'absència de consciència de segons de durada.

El doctor Alex Quílez, neuròleg de l'Arnau, explica que les

Una pacient, durant una consulta a l'Arnau de Vilanova.

INVESTIGACIÓ

Ha permès millorar el diagnòstic, amb fàrmacs dirigits i el progrés de les tècniques quirúrgiques

causes poden ser genètiques (més freqüent en epilèpsies d'inici infantil), infeccioses, immunològiques i estructurals (dany cerebral adquirit o malformacions cerebrals). El diagnòstic es fa mitjançant dades clíniques amb el suport d'explo-

racions com l'electroencefalograma i la ressonància magnètica. El tractament principal es basa en fàrmacs que modulen i disminueixen l'excitabilitat de les neurones. Amb els fàrmacs adequats, fins al 70% dels pacients poden controlar les crisis mentre que en la resta de casos pot caldre fer estudis més complexos i utilitzar altres teràpies com la neuroestimulació.

La investigació ha permès millorar el diagnòstic, nous test genètics, fàrmacs dirigits i el progrés de les tècniques quirúrgiques.

Alex Quílez.

"Hem d'evitar que es colpegin si tenen espasmes"

■ "Si un dia presenciem que una persona pateix algun tipus de convulsió, hem d'evitar que es pugui colpejar durant els espasmes. No s'ha d'introduir cap objecte a la boca, ja que podríem causar-li més danys. A més, intentarem determinar la durada de la convulsió i, una vegada hagi acabat, entre un i tres minuts, col·locarem la persona en posició de seguretat i l'anirem estimulant per valorar-ne el grau de recuperació de la consciència", explica el doctor Quílez.

CATALUNYA

Dos de cada tres ciutadans són immigrants

LEIDA | El 65,8% de la població catalana és immigrant o descendeix d'immigrants, ja sigui fruit de l'emigració d'altres parts de l'Estat o de la internacional. Segons *La Catalunya dels vuit milions*, del Centre d'Estudis Demogràfics, la migració del segle XXI ha aportat 1,5 milions de persones a Catalunya. La publicació conclou que és la immigració la que explica aquest creixement i destaca que Guissona és el municipi amb el percentatge més gran de nascuts a l'estranger (49,2%). Així mateix, assenyala la baixa i tardana natalitat amb menys d'1,2 fills per dona el 2022.

IGUALTAT

Ajuts per a investigació del feminisme

BARCELONA | La conselleria d'Igualtat i Feminismes ha obert una convocatòria d'ajuts, amb un import de 400.000 euros, per finançar projectes d'investigació sobre igualtat de gènere i feminisme. L'objectiu és generar dades i indicadors per millorar el disseny, implementació i avaluació de lleis i polítiques públiques, per la qual cosa prioritzarà els estudis sobre pressió estètica, drets sexuals i reproductius i violències digitals. Els projectes, que podran rebre un màxim de 50.000 euros, s'hauran de presentar abans del dia 13 de març.

INVESTIGACIÓ

Troben una molècula per tractar l'ansietat

LISBOA | Un equip d'investigació liderat per la universitat lusitana de Coimbra ha identificat una molècula implicada en l'eliminació de la por, un descobriment que té potencial per desenvolupar noves teràpies en les patologies que tenen la por alterada, com l'ansietat o l'estrès posttraumàtic.

L'estudi revela que aquesta molècula, la proteïna TrkC, juga un paper important en la "modulació de les memòries de l'extinció de la por" en l'amígdala cerebral, és a dir, en la resposta neuronal necessària per superar un temor.

SALUT INICIATIVES

Campanya en 23 punts de les comarques lleidatanes per prevenir el suïcidi

Amb vinils instal·lats en diversos municipis

REDACCIÓ

LEIDA | El departament de Salut està instal·lant de forma temporal uns vinils en prop de 90 punts de Catalunya, 23 dels quals a les comarques lleidatanes, en una acció de carrer per prevenir el suïcidi, especialment en homes de més de 50 anys. L'acció forma part de la campanya *No el deixis caure en el pou del suïcidi*, que la conselleria va posar en marxa el mes de desembre passat.

L'acció es va presentar ahir a Barcelona, amb la presència del conseller de Salut, Manel Balcells. En el cas de Ponent s'instal·laran els vinils a Lleida, Alcarràs, Almacelles, Alpicat, Balaguer, les Borges Blanques,

Cervera, Guissona, Mollerussa i Tàrraga. A la capital del Segrià, els punts són les places Ricard Viñes, Sant Joan i de la Catedral, així com al campus de Cappont i el Centre Cívic de Balàfia. Al Pirineu, s'instal·laran als municipis de Bellver de Cerdanya, el Pont de Suert, Esterri d'Aneu, la Pobla de Segur, la Seu d'Urgell, Oliana, Sort, Tremp i Vielha.

MÉS DE 600 SUÍCIDIS

Morts per aquesta causa notificades durant l'any passat a Catalunya, segons les dades de l'INE

Un vinil de la campanya, al campus de la Udl a Cappont.

Els vinils, de 260 centímetres de diàmetre, tenen l'objectiu de conscienciar els familiars i gent propera, especialment homes de més de 50 anys, perquè no banalitzin situacions de risc i acompanyin i ajudin la persona susceptible de desenvolupar una conducta suïcida. A Catalunya, els episodis d'ideació suïcida han augmentat un 16% en majors de 18 anys el 2023, se-

gons les dades provisionals del Codi Risc Suïcidi. Una detecció més gran i atenció en episodis d'ideació suïcida possibilita una intervenció precoç i més efectiva. El 2023 es van identificar un total de 1.904 episodis en homes d'entre 26 i 64 anys. Segons les dades publicades per l'INE, el 2022 es van notificar 614 defuncions per suïcidi i autolesions a Catalunya.

CINE FESTIVAL

Les sessions d'Animac per a escolars, amb 10.000 alumnes

Vint projeccions a la Llotja i CaixaForum des d'ahir fins divendres vinent

REDACCIÓ

LEIDA | Les sessions per a escolars de la 28 Mostra Internacional de Cinema d'Animació de Catalunya Animac—a Lleida des de dijous fins diumenge— compten amb més de 10.000 alumnes inscrits de més de vuitanta centres educatius, alguns dels quals ja van estrenar ahir les projeccions a la Llotja i, com a novetat d'enguany, també a CaixaForum. Fins divendres vinent, aquests dos espais acolliran un total de vint projeccions a les quals es preveu que assisteixin un total de 10.337 alumnes de seixanta escoles d'educació infantil i primària i vint-i-tres centres de secundària de les comarques de Lleida.

Durant cada sessió, el públic escolar podrà gaudir de tres seleccions de curtmetratges de recent producció, adaptades als diferents cursos acadèmics. Les sessions de secundària, amb un total de 1.882 estudiants, es faran a CaixaForum, mentre que els més petits, amb 8.455 assistents, passaran per la Llotja.

També hi participaran escoles d'educació especial. A més, Animac oferirà una sessió escolar fora de la ciutat de Lleida, demà a l'espai cultural La Lira de Tremp, per a un centenar d'alumnes de l'Escola Maria Immaculada de la capital del Pallars Jussà.

Una de les primeres sessions per a escolars d'Animac, ahir al matí a la Llotja de Lleida.

La regidora de Cultura, Pilar Bosch, va destacar ahir en l'estrena d'aquesta oferta pedagògica d'Animac que és una activitat que serveix també per "portar l'art i la cultura a tots els nens i joves perquè gaudeixin d'una experiència audiovisual compartida, en espais i al costat dels companys, ja que la tendència avui és consumir continguts en plataformes i cada vegada menys a les sales de cine".

La inauguració oficial, dijous

La 28 edició d'Animac s'inaugurarà aquest dijous vinent amb una sessió a la Llotja a les 20.30 hores, en un acte en el qual s'atorgarà el premi honorífic del certamen a la cineasta Isabel Herguera (*El sueño de la sultana*, nominada dissabte passat als Goya) i l'Animation

Master al britànic Barry J.C. Purves. La ballarina lleidatana i performer Mabel Olea interpretarà una coreografia exclusiva preparada per a l'ocasió. Olea va participar l'any passat en la sèrie de TV *La messies* i el 2022 en el vídeo d'*Ai Mamá*, de Rigoberta Bandini.

BIOGRAFIA

Un llibre 'reviu' la figura de Carles Sabater, de Sau

BARCELONA | El periodista musical Pep Blay (Tarragona, 1966) s'endinsa en la figura del cantant Carles Sabater i en el misteri de la seua mort sobtada amb només 36 anys al llibre *Cor trencat. Mort i vida de Carles Sabater* (Folch&Folch). Avui es compleixen tot just 25 anys de la mort del líder de Sau, després d'un concert a Vilafranca del Penedès. Blay assegura que Sabater només era addicte a "la seducció i l'enamorament, als quals estava enganxat d'una forma gairebé malaltissa".

MÚSICA

Concert en la Setmana Cultural del Conservatori

LEIDA | La Setmana Cultural del Conservatori de Lleida, que es desenvolupa fins divendres, estrenarà avui els concerts oberts al públic a l'Auditori Enric Granados a les 20.00 h. El recital estarà protagonitzat pel japonès Kojiro Okada, pianista guanyador del tercer premi la passada edició del Concurs Internacional Ricard Viñes. Demà, a la mateixa hora, el concert anirà a càrrec del Trio Freixas i, dijous, del quintet de metall Forvmbress.

NOVEL·LA GUARDONS

Premi Santa Eulàlia per a la barcelonina Sylvia Lagarda-Mata

Amb el thriller històric 'Veus de mort als Encants Vells'

ACN

BARCELONA | La cronista i divulgadora de la història criminal de Barcelona Sylvia Lagarda-Mata (Barcelona, 1961) va guanyar ahir la segona edició del Premi Santa Eulàlia de novel·la amb l'obra *Veus de mort als Encants Vells*. Es tracta d'un thriller històric en el qual el cèlebre detectiu Auguste Dupin, creat per Edgar Allan Poe, persegueix un assassí de llibreters a la capital catalana del 1840. L'autora retrata un cas que va aparèixer a la premsa catalana i francesa del moment i que va resultar que no era real, tot i que durant un segle es va creure el contrari. L'escriptora es va mostrar contenta de rebre aquest guardó, dotat amb 25.000 euros i

Sylvia Lagarda-Mata.

creat per l'editorial Comanegra i Afora Focus Edicions, i va aprofitar per reivindicar el potencial de la ciutat en l'àmbit literari. "Barcelona es mereix el seu llibre de fantasmes", va afirmar, "tenim un lloc que do-

na molt de si". Si Dupin i l'assassí protagonitzen la història, la coprotagonista és sens dubte la ciutat de Barcelona. "He intentat que el lector es traslladi mentalment a la ciutat que coneix, però d'una altra època, com si hagués viatjat amb una màquina del temps", va dir.

Lagarda-Mata, llicenciada en Ciències de la Informació i màster en Comunicació Audiovisual, escriu des de finals dels 70 sobre els mites i la iconografia de Barcelona. Entre els seus llibres destaquen els assajos divulgatius *Fantasmes de Barcelona*, *El diable és català*, *Catalunya, terra de pirates i Catalunya, terra de bandolers*, i les novel·les *Mazapanes amargos* i *L'ombra de la Magui encara és al jardí*.

CINE PROJECCIÓ

Rodatge del film, l'estiu del 2022 al congost de Collegats.

El director Albert Naudín presenta avui a Lleida el film 'Canigó 1883'

LEIDA | El cineasta Albert Naudín presentarà avui (18.00 h) a les sales Screenbox Lleida la pel·lícula *Canigó 1883*, sobre les excursions de Jacint Verdaguer pel Pirineu, que van acabar inspirant el seu popular poema *Canigó*. El film compta amb es-

cenes rodades a la Cerdanya, l'Alt Urgell, els Pallars, la Val d'Aran i la Ribagorça, entre altres paratges, i està protagonitzat per Lluís Soler. *Canigó 1883* és la segona part del díptic iniciat per Naudín amb *Maleïda 1882*, estrenada el 2019.

TXEMA MARTÍNEZ || LES CENDRES

Pedres que giren

Nietzsche comparava les persones actives amb pedres que giren i giren, "seguint l'estupidesa de la mecànica". Després de tant de temps com ha passat d'aquesta contundent afirmació, les coses no han canviat gaire, ans al contrari. Nietzsche tenia ànima de poeta en un cos de filòsof: més enllà de la capacitat per dilucidar el passat i el present, semblava voler tenir-ne per projectar-se cap a un futur millor, cap a un món on tot fos més pur. Una mica com fan els poetes, al capdavant. Però la història és obstinada. Per més que la humanitat transformi la seva circumstància en un reguitzell boig de nous avenços que ens faciliten i ens alleugen i ens acceleren la vida, per molt que mudem els sentiments i les emocions, que sempre són filles d'una època, l'última naturalesa humana es manté com la primera. L'essència no canvia, retrats eterns de Gray.

Adorno es lamentava que un viatge en tren havia deixat de ser un viatge en tren. "La tecnologia desbocada elimina el luxe", proclamava amargament. Quan la cultura de l'eficiència, la funcionalitat i la supervivència triomfen, es derrota el plaer de viatjar

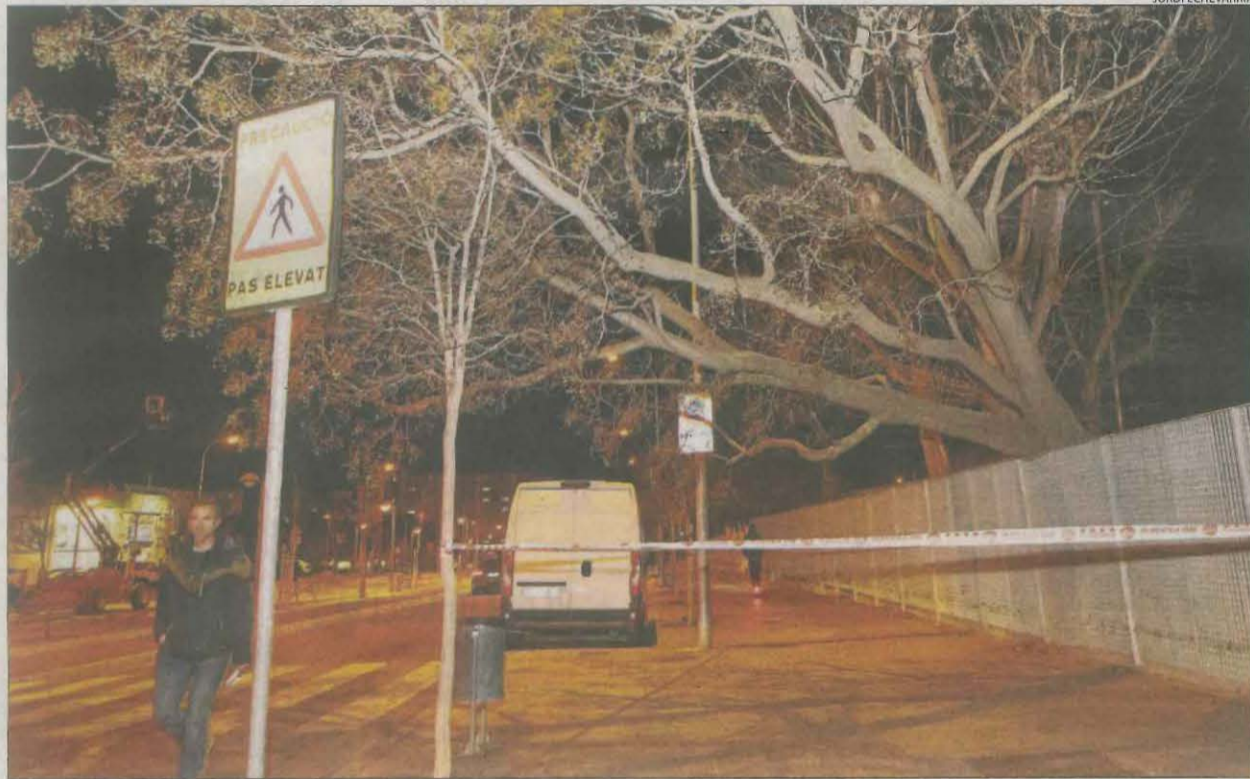

El foc obliga l'ésser a seure, a badar, a posar-se el cap entre les mans. L'obliga a callar, a calmar-se. A no pensar

per viatjar, aquella felicitat veritable que descansa en l'absència d'objectius, d'utilitats. Com seure davant d'un foc simplement pel plaer de mirar-lo, una llar que creceja i amb els seus colors se t'endú cap a una infància primigènia en la qual no existien la por ni el dolor, un cerimonial passiu que et relliga amb no res. El foc obliga l'ésser a seure, a badar, a posar-se el cap entre les mans. L'obliga a callar, a calmar-se. A no pensar. El flâneur, ens recorda Benjamin, contempla sense esperar res, està indecís, com les ales de la papallona de Schiller. No actua, no persegueix cap objectiu, i tanmateix es mou, rere una esquena, en pro d'una boira, devers el misteri d'una cantonada. La saviesa pot brollar, ho farà, de la inactivitat. Mentre Barthes s'asseu "pacíficament, sense res a fer, / la primavera arriba / i l'herba creix tota sola", diu en un haiku que és una "somniada mandra".

Byung-Chul Han ens avisa que, algun dia, aniquilarem els somnis perquè també ens seran improductius. En el somni, i en l'avorriment, i en l'espera sense espera, el jo es difumina, desapareix, espais darrers de la veritat. Que mai no haguem de ser pedres que giren.

JORDI ECHEVARRIA

DIMARTS, 13 DE FEBRER DEL 2024

privat

La culpa, de les tractorades

El Servei Català de Trànsit va detectar cues aquest passat diumenge a la tarda entre Talarn i Salàs de Pallars i va deduir, erròniament, que era a causa de les tractorades i així ho informava a la seua pàgina web. En realitat, les retencions eren per un semàfor que dona pas alternatiu en aquest tram de la carretera C-13, per obres a l'embassament de Sant Antoni. Els agricultors i ramaders eren més amunt, concretament a la Pobla de Segur.

Memorial Josep Lluís Cadena

Avui és el Dia Mundial de la Ràdio i totes les emissores de Lleida celebraran programes en directe des de la sala d'actes de la Diputació. L'acte unitari estarà dedicat al nostre company de la SER a Lleida Josep Lluís Cadena, que va morir el setembre passat.

la imatge del dia

El vent provoca una ferida a Mollerussa

El vent va tornar a bufar amb força ahir en algunes comarques i a Mollerussa va provocar la caiguda d'un fanal, que va ferir una dona. A Lleida va tirar arbres, com aquest a l'Institut Ronda.

l'ascensor

José Mª Alguero

Regidor del PP de Mequinensa que planta cara al seu partit i vota a favor de mantenir la protecció del català que parlen a la Franja.

David Romani

President de l'Atlètic Segre, que organitza la Copa Atlas Energia que reuneix a Lleida equips de tot Catalunya del futbol base i formatiu.

Oriol González

Fisioterapeuta del CAP de la Seu d'Urgell i responsable de les caminades saludables que organitza al centre mèdic per a la població.

Xavi Hernández

El Barça, que encara dirigeix, no juga a res i mostra una debilitat defensiva molt decebedora. Només Yamal va evitar la vergonya davant del Granada.

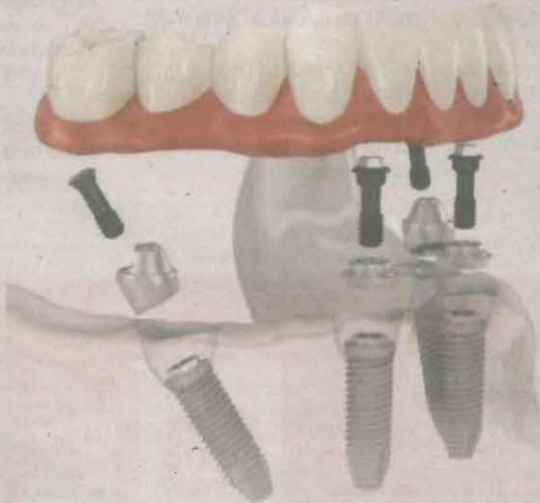
CLINICA CHELA IMPLANTOLOGIA

DIGITAL DENTAL CLINICS

PRIMERA VISITA I ESTUDI GRATIS,
TRUCA'NS!

IMPLANTS I DENTS FIXES EN **1 DIA**

CLÍNICA REFERENT EN IMPLANTOLOGIA AMB MÉS DE 30 ANYS D'EXPERIÈNCIA

LLEIDA 973 28 99 99

MOLLERUSSA 973 64 33 33

BALAGUER 973 28 33 33

